

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitléri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kormányzati közszellem.

Kolozsvár, nov. 7.

Az ellenzék harcra készül. Egyedül erővel igyekezik küzdelembe lépni a kezdődő költségvetési vitánál. Kormánypárti lapok, hogy a készülődő harcnak, ellenszenves színezetet adjanak, ráfogják az ellenzéki pártokra, hogy azok személy ellen harcolnak, hogy egyenesen Bánffy Dezsőt akarják megbuktatni.

Nos? ha így volna, akkor is jogosult volna az ellenzéki pártok szövetsége, mert az a Bánffy Dezső, a kinek egész uralkodása az államférfiúi lehetetlenségek és az apró kortes stílus sorozatából áll, nem állhat egy ország egy nemzet élén vezérszereplőként. Ezt az embert egyik véletlen a parlament elnökevé, a másik véletlen miniszterelnökké tette. És az ilyen véletlenségek sorozata valóságos balsorsa a nemzetnek. Hát valjon az a Bánffy érdemel-e elismerést a ki, mint házelnök, szorultságában az ülést felfüggesztette és elszaladt, vagy pedig a kiment miniszter, mindig elbujt, a hol a nemzet szíve egy értelemben dobbant össze. Az a Bánffy érdemel-e kiméltet, a ki szégyent hozott az országra, mert választást állított az Agliardi-ügynök, vagy az a ki hatalmának erősítésére feltalálta a nyitit, „alkotmányos” választást és a bárók, grófok szaporítását? Az-e ez a híres államférfi, a ki eltúrte, hogy a király jelenlétében horvát ripókók meggyalázzák a magyar zászlót s midőn erről a hallatlan elnézésről számot kell adni, azt a naiv és ostoba mesét hozza fel védelmére, hogy a horvátok nem magyar zászlót, hanem három darab véletlenül vöröshéhr-zöld színű vászon darabot égettek. Hát bizony e híres nem érdemel semmi kiméltet azoktól a hazafiaktól, a kik szívükön hordják Magyarország sorsát.

Am a mostani, ellenzéki pártok egyesülése, nem a Bánffy személye ellen történt. Nem a mostani kormányról, hanem arról a silány rendszerről van szó, a mely immár husz év óta csak a magánérdekek hizlálásában érvényesül. Az ország érdeke, a közszabadság ügye, a nemzet jólléte: előtte semmi. Csak a határtalan egoizmus foglalta le minden hívét annak a rendszernek, a mely immár husz év óta régi nemzet pusztító munkáját.

Bánffy Dezső kormánya örököse és tovább fejlesztője annak a rendszernek, még pedig sokkal több erőszakossággal, sokkal több önzéssel, sokkal több szűklátókörűséggel minden eddigi kormányánál. Bánffy Dezső mintha egyesítene magában mindazokat a tulajdonokat, a melyek ebben a czudar rendszerben immár husz év óta bénítják meg a nemzeti akarat érvényesülését, husz év óta teszik e nemzetet osztrák bábjátékká, nemzetiségek becsmélésének czélpontjává. Szabad akarat, szabad vélemény nyilvánításnak nincsen helye, annál inkább dominál a vesztegetés minden neme anyagi és erkölcsi téren egyaránt. Választásoknál az állam minden tisztviselője kortes eszközökkel aljasul és senki sem meria meggyőződését követni, hanem teljesíti rab-szolga módjára ura parancsát.

Minő rendszer, mennyi hitványsága a politikai életnek, mennyi bűne a közkormányzatnak. Mekkora corruptió a közélet minden vonalán. A kormány 20 év óta csak a maga érdekét tekinti és Bécs kegyeit hajhássza. Az egyén szintén önzésből tesz, és gondolkozik és csak arra vigyáz, hogy a felsőbbek kegyeibe maradjon. Ez a rendszer posthadt, rothadó erkölcsöt az egyénekbe lehet. A nemzeti organizmusba beleedte magát ez az undok önző szellem egyre sodorja a nemzetet a végpusztulás felé.

A közszellem eme rothadása ellen fog most kezdet az ellenzék. Ennek a szellemnek a kiirtására áll a parlamenti csaták tűzében. Fel kell ráznia a nemzetet abból a közönyből, abból a mély szellemi álmából, a melybe maszlagos és szemfényvesztő politikával kábították.

Azok pedig, a kiket a kormányzati korrupció még nem rontott meg, a kik nem tolják vakon a Bánffy-kormány diadal-szekerét, a kik hazájuk ügyét többre becsülik a husosfázék szereteténél, legyenek segítségére a parlamenti ellenzéknek hazafias harcában. A nemzet minden fia kell, hogy szívvel-lélekkel csatlakozzék az ellenzék azon törekvéséhez, a melyet az most maga elébe kitűzött. Ezt a silány rendszert minden törvényes eszközzel ki kell irtani, mert különben a nemzet veszve van.

Nem amolyan ellenzéki rémlátomány ez, melyet a kormány jódotált hívei vágnak a szemünkbe. Ez a szo-

moru igazság, melyet lépten-nyomon meglát az, a ki még nem vakult meg a politikai elfogultság, vagy a rendszer lekenyerező szelleme alatt.

De akik látni akarnak és látni tudnak, azok még kevesen vannak. A husz éves vakító politika megbénította a nemzet tiszta ítéletét. Alsunk és nem akarunk ébredni.

Nohát az ellenzék arra vállalkozik, hogy fogókonnyá tegye ezt a nemzetet a saját és hazája érdekei iránt, hogy megmagyarázza ennek a nemzetnek azt, hogy munkáját másra pazarolja, pénzét idegen érdekek istápolására fordítja, hogy a mily mértékben izmosít más, éppen oly mértékben veszíti a saját erejét. Fél kell nyitni már a nemzet szemeit, mert a 20 éves sorvasztó politika a Bánffy kormányban olyan örökösre talált, a mely már is borzasztó lejtőre sodort. És ha tovább és, tovább uralkodik: elvezeti nemzetünket a végső katasztrófához.

Az ellenzék erre a nagy, nemes, hazafias munkára vállalkozott és ebben a munkában a hazafiak, a nemzet együttérzése kell hogy támogassa.

A parlament nagy és tisztító vihar előtt áll és ha ebből a viharból épen kerül ki az osztrák politika ármádiája: hosszas időre lesz megbénítva a nemzet haladása és fejlődése minden téren.

Már pedig készen lehetünk arra is, hogy az uralkopó párt szívosan ragaszkodik hatalmához, mert érdekszövetségben áll s mert anyagi előnyeit a létkérdés szívoságával védelmezi. De legyen készen az ellenzék is arra, hogy összes fegyvereit a harcba kell vinni, hogy levághassa fejét ennek a szörnynek, melynek neve korrupció s a mely a nemzetet dobja minden kérdésben áldozatul, csak hogy önmagát hizlalja. A fennálló kormányzati szellemnek meg van üzenve a harc, mert az silány, rossz és egyre emészti a nemzet életerejét.

Politikai hírek.

A T. Ház alnöke. A Darányi Ignác helyébe képviselőházi alelnöknek értesüléstünk szerint Teleszky István, a volt igazságügyi államtitkár fogják Darányi Ignác utódjává megválasztani. Más szállingó hírek szerint erre az állásra Gajáry Ödön is szóban van, de az ő megválasztása kevés valószínűséggel látszik birni.

A földmívelési államtitkári állás, mint értesülünk, hosszabb ideig üresedésben maradt. Az államtitkári teendőket az adminisztrációs teendőkkal megbízott Bedő Albert második államtitkár fogja végezni.

A t. Ház.

Budapest, nov. 6.

Az elnök lassankint megtette előterjesztéseit, az előadók bemutatták jelentéseiket és éppen mikor a költségvetések ősi előadója, Hegedűs Sándor helyet akart foglalni, Szilágyi Dezső pulpitusá előtt — még egy miniszteri bemutatkozáson kellett átesnie a képviselőháznak.

Darányi Ignác lépett az ülésterembe. A jobboldal megjelente, személyes ismerősei pedig külön-külön is megratulálták; oda érkezve a piros bársonyszekhez meghajította magát először balra — aztán jobbra és ezzel a miniszterválság utolsó mozzanata is megtörtént.

Hegedűs Sándor belefogott előadói tisztébe. Bevezetésül a költségvetés finansziális részével foglalkozott és mint minden esztendőben, úgy az idén is azt bizonyította, hogy a Ház asztalán fekvő költségvetés a legjobb, a legrealisabb és a legértelmesebb költségvetés a világ összes költségvetései között.

Pázmándy Dénes, a kinek állandóan van készletben egy-egy öltete, rögön szolgált egy hasonló költségvetéssel.

Megszerezte valahonnan a japáni költségvetés egy példányát és odavitte a 2000 oldalos hieroglifikát Hegedűs Sándornak.

— Ez is van olyan, mint a tettek. — Egyikben sem lehet eligazodni.

A japáni budget aztán sorra járta a képviselőház finansziákapacitáit.

Az előadó pedig ezalatt a vasutgygygel, majd a honvédelem több szükségletével foglalkozott — végül pedig jobb erkölcsöket ajánlva a t. Háznak, abban a reményben ajánlotta a költségvetést elfogadásra, hogy a parlament méltó lesz a nemzet ezeréves multjához.

A tulajdonképeni vitát Helffy Ignác vezette be. Nagy pénzügyi szakismeretével párosult tapasztalatai képezzé tette őt arra, hogy rámutathasson az egész költségvetés gyarló felépítésére és hezagos intézkedéseire. Beszédét különben egy pártja nevében benyújtott határozati javaslattal kezdte, melyben a költségvetést a teljes bizalmatlanság kijelentése mellett még általánosságban is visszautasítja.

Az egész ellenzék figyelme és tetszése mellett mutatott rá ezután Helffy arra a

vég nélküli tudatlanságra, melynek bélyegét a kormány minden cselekedete magán viseli; majd ráért a kormány által okozott közjogi botrányoknak a felsorolására, melyeknek betetőzésül a választási lajstromok maghamisítását állította oda.

— Most se csináltak, jegyzi meg hangosan Várady Károly.

— Meg bárókat! mondja rá zajos derűtséget keltve Meszlényi Lajos.

Helfy Ignác pedig mindezek után azt a barátságos felszólítást intéz a kormányelnökhöz, hogy hagyja el helyét, mert úgy sem oda való.

Bánffy Dezső báró felpattant a székra: — Nem látom még elékezettnek az időt arra, hogy mint szerezsen, elvégezze mindent, távozzon.

Egy pillanat — és az egész Ház visszahangzott attól a kacajtól melyet csak a miniszterelnök tud a parlamentben felidézni.

A mit meg ezután mondott a nemes báró a kormány korrekt alkotmányjogi fel-fogásáról és más egyébről azzal már alig törődött valaki. A „szerecsen” elnyelt és el-takart mindent az utolsó szóig.

Hornánszky Nándort a nemzetiek el-nöket hívta fel szólására a jegyző.

Minta költségvetési beszéd volt az, olyan a melyet csak Anglia klasszikus parlament jében lehet hallani.

A pénzügyminiszter ekspozeját válasz-totta kiindulási pontul Hornánszky Nándor illetve Lukács László eszmementéhez fűzte hozzá a saját megjegyzéseit, tette pedig ezt olyan kitűnő disztinkcióval, a ténykörlmé-nyeknek oly finom szétválasztásával, hogy figyelmes hallgatóság előtt teljesen szemlél-hetővé tette a költségvetés azon hézagait, a melyeket százezreket és milliókat reprezentáló számsorozatokkal nem lehet kitüntetni. A kormány helytelen, meddő és rosszul lelep-lezett fianciális politikájának az igazi tük-rét a zárszámadásokban kereste és találta meg a nemzeti párt elnöke; a vagy ki tud-na másképp okozati összefüggést találni a között a két tény között, hogy a zárszáma-dások évről-évre a nagy felesleget osztják az államháztartás menetét pedig csak foly-tonos kölcsönök által tudják biztosítani.

Horánszky Nándor azután a költség-vetés részletezésébe ment belé, hogy így ki-mutatván a kormánynak minden téren és minden tekintetben a legmesszebb határig menő tehetetlenségét és képtelenségét annál biztosabb alapról intézhessen alapos támadá-sait a kormánypárt és a kormány rendszeres politikája ellen, a mely előbb-utóbb vagy szolgassága, vagy forradalomra vezet.

Szókatlan hévvel és meg megújuló zajos

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. November 7.

A bacillusokról.

— Karczolat. —

Ha az egyes időszakokat el lehetett ne-meni kö-, vas stb. kornak, úgy a tizenkilen-edik század végét, a jelenkort méltán le-lét a bacillusok korának nevezni.

A bacillusok tudvalevőleg — eltekintve attól, hogy általában az összemberiség között honol — leginkább az orvosokat illetik, mi karmezetesebb tehát, hogy leginkább az or-vosokat foglalkoztatják.

Maholnap nem is lesz számbavehető or-vos, ha valami bacillust nem fedezett fel, vagy nem találja ki valamely felfedezett ba-cillus pusztító szerét. Nem csoda tehát, ha az összes orvosaink, fáradságot nem ismerve, keresnek, kutatnak ez irányban.

Valószínűleg azért, mert igen sokaknak utam gyógyszer*, pillanatnyi zavar és ba-jukban*, sokan engem is doktornak hívnak, pedig isten látja lelke-met, nem vagyok sem ember-, sem állat-, sem fog-, sem női orvos, bár Hohenheibn igen nagy előszeretete-tanultam Wolf és Zipperlent, itthon pedig mint gazda olvastam Zlamál stb.

Mivel azonban orvosnak mondanak, va-lami különös specialitátsnak képelem magam, ha már azzá akarok lenni, nehogy az or-vosi karnak szegényére váljak, kötelességem-ek tartottam ernyedetlen szorgalommal arra törekedni, hogy valami bacillust vagy egy állanszert fedezzek fel.

Összes, e téren szakismeretem annyiból állván, hogy a bacillusokat és — bár azo-kat különböző szerves anyagokban lehet fel-találni — azok veszedelmességét leginkább az emberekben konstaltjuk, kutatásaimat az emberekben eszközöltem.

A cholera thypus, difteritis stb. efféle közönséges bacillusokat nem csak figyelem-n kívül hagytam, de kerültem mint ürdög a tőmjént s kizárólag egészségesnek látszó egyede-keket, egyéneket vettem vizsgálat alá, mert orvosi tudományomhoz mért valami kül-lönös, valami magasztosabb, bacillust töre-kedtem felfedezni. Vizsgálataim rendkívüli sikert eredményeztek. — Igen sok bacillust fedeztem fel s ugyanakkor, ha nem csalódom reá jöttem azon bacillusok pusztító szerére is. — Feltaláltam az emberekben a lekülömb-félébb bacillusokat, melyek mindegyike egy-egy hóbot előidézője, melyek mind az agy-ban lelik buján tenyésző meleggyukát

Ily bacillusok: az ühntség, ellenállhat-lanság, gigeriliség, adósság csinálás, rihattám-ság, rangkórság, felekezetiiség, sok tekintet-ben úgy a népártiság mint a tul szabadelvű-ség, képviselő jelöltség, vagy mint most ná-lam, az orvosi szakmunka és tárcza írás stb. stb. bacillusai, — melyek a legnagyobb szerűbb mikroskoppal sem láthatók, de annál inkább észrevehetőek azok veszedelmes betegségei. Ezen apró férgek, melyek ellepik az agy egyes részeit, előidézik letelepedésük által az egyes agybeli idegszálaknak megfelelő nya-valyát

Ezen bacillusok leghathatósabb ellen-szerének tartom a társadalom általi fumigá-lást és kinevetést, egyes esetekben pedig az

illető beteg saját kárát s a sors általi fel-frieskáztatását. Ezen betegségeken segít, ezen bacillusokat elpusztítja néha maga a ter-mészet is, ha t. i. van anyyi ereje, hogy a betegnél kifejleszti a kellő esset és helyes gondolkozási képességet. Be kell ösmernünk, hogy ez igen ritka eset, vagy el kell hin-nünk, hogy azért tartjuk ritka esetnek, mert mi orvosok letagadjuk rendesen a természet erejét és kizárólag tudományunknak tulajdo-nitjuk az egyes gyógyulási eseteket.

A felfedezett bacillusok között a leg-veszedelmesebbnek képelem a „Bacillus ze-lotypia amatoris”-t, közönségesen szólva a szerelem feltét bacillusát. Ezen bacillus többi atyafiságától abban különbözik, hogy míg azok milliárdokból álló csordákat képez-nek, és mindig egy magában van s nem mint a többi az agyat, hanem betölti, elfoglalja az ember testét egészen, amennyiben feje az ember agyában van s éles apró fogaival rá-gicsálja, marja a gondolkodás idegszáleit, fe-jét egy a nagycsigolyán lenyúló és vértódu-lásokat okozó hosszú vékony nyak köti ösz-sze az ember szívén nyugró testével, melyből azon hosszú pókszerű lábak nyalnak ki, melyek az emqer végétágjait érintik.

A szív dobbanását, a vér meleg lükte-tését élvezi a szíven e csut féreg. Minden dobbanás, minden vér megseppenesése egész élvezettel nyújtózkodik az agy felé s men-tül élvezetesebb a nyújtózkodás, annál na-gyobb tüzzel marja az agyat s karmolja, ide-gessé teszi a végtagokat.

Található e csuf féreg úgy a nők, mint a férfiaknál s mind rendesen a férfiaknál nő, a nőknél pedig himneműt fedezünk fel.

Születését egy-egy pillantásnak, növe-kedését élénk társalgás vagy sutogtatásnak köszönheti. Azt is mondják, hogy szülőanyja a gyanu, anyakönyvét vezeti a szerelem. Gyógyszerét még pozitíve nem állapították meg, de a gyakorlat azt mutatja, hogy leg-sikeresebb ellenszere a szeretet, gyöngédség, bizalom és nyugodt, önérzetes és erélyes gon-dolkodás arányos és kellő mértékben való ve-gyítésének adagolása.

Egyszerű házi szer, pénzbe nem kerül és bizonyára jobban hat, mint az eddig használt gyógyszer, t. i. a durcáskodás, harag, czivódás, durvaság együttes vagy elkülönített receptje.

Javasolt házi szerünk nem engedi kife-jlődni a betegség okát, tehát jó preservativum. Ha a baj egyszer kifejlődött, gyógyítása igen bajos, de nem is érdemes.

Az eddigi házasságoknál leginkább a régi szert használták, a polgári házasságok próbálják meg az új szert, hogy annál job-ban beváljon a kötelező polgári házasság.

—cz — I.

Az Agáta férje.

— Craik asszonytól. —

Angolból.

XVI.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

(Folytatás.)

(58)

De ezen engedély és azok daczára, melyek a következő órák folyamában történ-tek, hogy az Agáta lelkéről minden fájdal-mas gondolatot eltávolítsanak, a vita okára vonatkozólag Harper a legkisebb változást

sem csinált. És talán ez okozta, hogy a fe-lésége a szíve mélyében még jobban becsülte őt. Rendesen a gyengék és a tévedők az in-gadozók.

Agáta azon kezdett gondolkozni, ha vajjon a férje viselkedésének nincsen-e va-lami oka; valószínű, hogy nem szereti a sa-ját és az ő nevét aláírásí ivben figyeltetni, vagy egy politikai párttal összeegyejenni.

De azért még sem tudta elképzelni, hogy minden gyöngédsége mellett miért sze-gül oly gyakran az ő akarata ellen, miért vonja meg tőle a teljes bizalmát; miért állította többször és elég világosan, hogy több-féle szeszélyekre volt „ok” — de soha sem mondta meg elég, hogy mi volt az az ok. Ezek mind csekélységek voltak — de a há-zasélet kora hajnalán a legkisebb vakondtu-rásnak is hosszú, sötét árnyéka van.

— Ezután okosabb asszony leszek. Nem nyugtalanítom magamat ok nélkül, — mondá a kis asszony magában, a mint a férje ott hagyta, hogy egy nő hang többször ismételt hívásának eleget tegyen. Természetes, hogy Dugdale Harriet lépett a házba és azt rö-gtön betöltötte a hangjával. Harri előtt — ez élelétáslás, vidám és pergő nyelvély asszony előtt — Agáta egy világért sem árult volna el valamit; tehát hideg vízzel mosta meg az arczát, hogy a könyek nyomát eltüntesse és aztán ő is lesietett.

Harriettet zsörtölődő állapotban találta, ámbár nevezetése nevével volt vegyülve.

— Sohasem láttam ilyen embereket a milyenek ti vagytok! — mondá — és annyi bizonyos, hogy ennek az én Dukomnak soha sem volt és nem is lesz párja. Eljött hazul-ról azzal a szándékkal, hogy mindnyájotokat Crofe várkastélyba hozzon, — és ez a saját indítványa volt. Én várakoztam egy óráig, és még egy félórát — és azután lóra ültem, hogy utánna nézzek — és ime — ő itt van — itt áll — egész kényelemba téve magát. Oh, Duk — Duk!

tetszés által kísérve mondotta ki Horánszky Nándor ezeket a szavakat. Az az emelkedett hangú tiltakozás Bánffy báró uralma ellen, melylyel Horánszky Nándor beszédét befejezte, méltó koronája volt a mai vitának.

Az egész ellenék éljenzett és tapsolt — és nemcsak a nemzeti párt tagjai, hanem Ugron Gábor, Kossuth Ferencz, a közigazgatás számos más kitűnőségével egyetemben siettek üdvözölni Horánszkyt.

Szilágyi Dezső öt perczre felfüggesztette az ülést; szünet után már nem is folytatták a vitát, hanem áttértek az interpellációkra.

Olay Lajos és Bernáth Béla előlva szándékukból Polonyi Géza interpellálta meg a belügyminisztert a kenyér nélkül maradt balmaz-újvárosi mezői munkások érdekében.

Megdöbbenő és megdönthetetlen adatokkal bizonyította be, hogy a szorgalmas, mindig hazafias lakosság a beállított körülmények folytán képtelennek van téve a kenyérkeresetre — Perczel Dezső belügyminiszter szószólója ismét hivatalos alispáni jelentéssel válaszolt, a melynek tartalmát, azután Polonyi Géza nem tartotta a tényeknek megfelelően igazságosnak, mielőtt rövid polemia keletkezett a miniszter és a képviselő között, mely majd csaknem heves jelenetekbe csapott át.

Ezután még Bessenyei Ferencz egy interpellációját intézte el a belügyminiszter, mire az ülés két óra után véget ért.

Kossuth a pártgyűléséről.

Budapest nov. 6.

Nyilatkozat.

A függetlenségi és 48-as párt két árnyalatának alakulását célzó némely közleményre vonatkozólag nyilatkozni kötelességemnek tartom.

Egy napilap azt a hírt hozta, hogy annak a pártnak érkezetlen, melyhez tartozom, Justh Gyula és Eötvös Károly elleneztek a két pártnak általam megkísérlett egyesítését, továbbá, hogy a szónyegben lévő budget megszavazását indítványozták volna.

Ugyan-e lap szerint egyesítési kísérletben Justh és Eötvös kihagynám, és huszadmagammal belépnek a mostanáig Bartha által elnökölő pártkörbe.

Az említett hírek egytől-egyig alaptalanok.

Köz tudomású dolog az, hogy én a két pártot egyesíteni töreksem és ezzel honfiumi kötelességem vélek teljesíteni.

Az egyesülés kérdése még nem hozott sem az egyik, sem a másik pártkör elé, nem foglaltak tehát állást az egyesülés ellen sem Justh, sem Eötvös.

Sőt épen Justh, az elvi alapokon létesítendő egyesülés mellett foglalt nyíltan állást Oroszán.

Eötvösnek pedig nem volt alkalma állást foglalnia.

Sem Justh, sem Eötvös nem indítványozták a budget megszavazását, sőt a Justh elnöklése alatt tartott értekezleten szövegeztetett és fogadtatott el Helyi érlelyes indítványa.

A mi pedig az én ki- és belépésemet illeti, ezekről szó sem volt és nem is lehet, mert egyesítési törekvésem célja az egy-

sítés és nem a ki- és belépés; ha tehát törekvésem sikerült, akkor nem ily alakban, nem ily arányokban és nem ily módon fog az egyesülés létrejönni.

Kossuth Ferencz.

Lueger és a magyarok.

Bécs, nov. 5.

Egy tegnap este tartott ünnepen beszédet mondott dr. Lueger, s melyben köszönetet mond Bécs városra derék polgárságának hogy még nem felelítették magát a zsidók sajtójának terrorizmusa által. Azután így folytatja beszédét:

„A mikor polgármesterré választottak, akkor a budapesti zsidó sajtó a durvaságok és aljasságok olyan kifejezésével illeti Bécset és engem, hogy maguk a bécsi kollégák is megijedtek, — olyan zsidóneveléssel nyilatkozott meg a budapesti zsidó sajtóban.

Azt írták, hogy Lueger a király nem fogja megerősíteni, mert a királynak ezt nem szabad megtennie, mert a király nem akarja megerősíteni a magyarok ellenségét! Uram! A mit azok a budapesti köbök én rólam és magyar gyűlöletéről írtak, az első betűtől az utolsóig hazugság. Mert én soha életben nem gyűlöltem sem magyart, sem rutént, sem szlávot, hanem igenis gyűlöltem azt a klikket, a mely oda át Magyarországon sokkal jobban tartja igazában a keresztény népet, mint nálunk Ausztriában.

En szeretem a keresztény magyarokat, de gyűlölöm azokat, a kik a népet boldogtalanná, koldussá teszik. Ezekért tartom én kívánatosnak, hogy a dualisztikus Ausztria-Magyarország keresztény lakosai kössenek unitót a közös ellenség legyőzésére. Különben pedig hagyjuk egymást. Ausztria ügyeibe ne avatkozzék Magyarország és ennek ügyeibe Ausztriának se legyen köze.

Berde Mózes hagyatéka.

Budapest, nov. 6.

Legfelsőbb ítélkező fórumunk, a kir. Kuria ma érdekes felmenő ítéletet hozott. Barkóczy Emil bárót kit a Berde Mózes hagyatéka néven emlegetett bűnpénzt és egy okirathamisítási ügyben az alsó bíróságok elítelték, ma a III. büntető tanács felmentette.

Két esztendeje, hogy a Schwartz-ferle ideggyógyintézetben a gazdaságáról híres Berde Mózes elhalálozott. Az idegbeteg öreg ur gyáma és rokonának, Berde Bélának tudtán kívül úgy rendelkezett, hogy körülbelül 800 ezer forintnyi vagyonát a kolozsvári unitárius egyházközségnek hagyományozta. Berde Béla e végrendelettel szemben több tanura közt Török Árpád dr. fővárosi ügyvédre, br. Barkóczy Emil budapesti pénzügyi fogalmazóra is hivatkozott, mint a kik igazolhatják, hogy Berde Mózes szóbelileg az ő javára végrendeletet tett. Az unitárius egyházközség erre hamis tanúzás és okirathamisítás miatt feljelentette őket, a tárgyaláson azonban viszályt okozott, mire a törvényszék megszüntette ellendük a büntető eljárást. — Az ügyész azonban felebezzett e megszüntetett végzés ellen, de a kir. tábla azt helybenhagyta.

Barkóczy és Török ellen egy másik büntető is volt folyamatban melyet a Berde ügyvel összekapcsoltak, megállapítván a két utóbbi vádlottra nézve a bűnhalmazatot. A másik büntető historiája a következő:

Roheim Nánán tőkepenész, a sörorv. val Baich Gyula adományi lakossal társaságban megakarta vásárolni a leopoldovai (temesmegyei) kincstári birtokot.

Roheim felkérte Fuchs Gusztáv bécsi ügynököt, ajánlana neki valakit, a kinek

hánál mit szólna hozzá, ha ő a Harriet példáját követné és a férje urával olyan ceremónia nélkül banna el, mint az Dudál.

— Ahol ni — ott megy, haragszik, kétségtelenül haragszik. (Pedig Duk oly jógon mosolygott, mint ha az egész világot át tudná ölelni.) De utánna kell mennünk és az istállóba vinnünk.

Csillagot elhoztam magammal, és mi helyest Duk a kedvencz lovát megfűtja mindjárt jobb kedve lesz. Agáta, te az én ponyura ülj. Természetes, hogy te is tudsz lovagolni.

Igen, Agáta tudott — a londoni lógó-iskolában, és a londoni parkokban; azonban nem volt bizonyos benne, hogy a vidéken tud-e, de erős hajlandóságot érzett azt megpróbálni; mert a Dugdale megjelenése üdítőleg hatott a társaságra, és új életet öntött mindenikbe. Nánánál nem tett ellenetést, csak azt kívánta, hogy a felesége a Harri tüzös ponyja helyett a Mari szelid szürkijére üljön.

— Egy darabig veled megyek — mondá — és azután Dugdale-ra bizlak, míg én King-combeban maradok.

— Miért maradsz ott?

— Mert dolgom van.

Mindig ugyan az az unalmas „dolog” a mit soha sem magyarázott meg, és soha sem beszélt róla, de a mi mindig elő látszott fordulni, hogy a mulatságukat rontsa, mi végre Agáta rosszul érezte magát midőn ezt a szót hallotta!

Elfordult, és egészen Harrietre bízta magát, hogy a lovaglászhoz elkészüljenek.

Anna, az ő nyugodt józan eszével csak hamar össze állította a társaságot, a mit Harri, egynek a kivételével a saját bölcsességükre bízott. Midőn Agáta a szobájából lejött, mindent eligazítva talált arra, hogy a napot piknik stílusban — a Corfevár-kastélyban töltés, — és este a holdvilágnál jöjje-

hatható protekciója mellett megkaphtná 140,000 forintért a leopoldovai birtokot. Fuchs egyik Odessalch herczeghez fordult tanácsért, ki Barkóczy Emil báró pészgyi fogalmazott ajánlotta neki mint tekintélyes és ügyes közbenjárót.

Roheim megegyezett Barkóczyval. A báró hétézer forint közbenjárási díjat kért. Roheim ezt megígérte, mire a báró egy audencián átadta a „Roheim és társa aláírásu instanciát Wekerlének az akkori pénzügyminiszternek, kivel — mint Barkóczy mondá — szívélyes viszonyban, sőt komaságban is volt. Wekerle azt mondta a bárónak, hogy Roheim neve nem a legjobb hangzásu a pénzügyminiszteriumban, ő eljásztotta renoméját.

Roheim erre Barkóczy tanácsára újabb ajánló kérvényt nyújtott be, melyet a báró személyesen másolt le és pedig Baich Gyula (a sógor) és társa aláírással. Együttal az állampénztárban letette a vételösszeg 10%-át 14,200 forintot, mint az előirt kaucziót és erről nyugtát is vett.

Időközben értesült, hogy a kauczió felét Barkóczy nagyszámú hitelezői lefoglalták azon hiszemen, hogy Barkóczy a társ. A kérvényre ugyais a báró a társa szó után odairta: Barkóczy Emil báró.

Irt is Roheimnak egy levelet aztán, — hogy jó lesz pótolni a lefoglalt 7000 forintot nehogy az ügy késedelmet szenvedjen.

Toheim erre tömeges bűvádi feljelentéssel válaszolt. Barkóczy bárót család okirathamisítással vádolta, Török Árpád dr. pedig ki mint Barkóczy rokona és ismerőse, tudta, a kauczió nem az övé, és mégis mint ügyvéd és mint hitelező, (más név alatt) foglalt vezetett a kauczió fele ellen, bűnségének nevezte feljelentésében.

A törvényszék Barkóczyt csupán okirathamisításért több enyhítő körülmény tekintetbe vételével 8 havi börtönrre ítélte: Török Árpád dr. pedig felmentette. Az ügyet Szeffert kuriai bíró referálta.

Ez a felmentő ítélet azonban immár edes keveset érdeklí szegény Barkóczy Emil bárót. A két büntető miatt hivatalát, kenyerét veszítette és családjával együtt nagy nyomorba esett.

Előkelő és vagyonos rokonai rá sem hederítettek az ezer gond és csapás megrendített egészségét. Betegsége alatt agyszélhűdés érte.

A mai felmentő ítélet egy tébolyult, hűdéses elmezavarban sínlódó beteget ért. Feltehető már földi bíró hiába gyakorolt kegyelmet.

Pap Gábor temetése.

Komárom, nov. 5.

Szép, megható és impozáns volt Pap Gábor püspök temetése, méltó a halottnak és méltó azokhoz, a kik siratták és a sirba kísérték.

A temetésen részt venni óhajtó küldöttek nagyobb része délelőtt tizenegyedfél órakor érkező gyorsvonaton jött Budapestről. Fogadtatásukra ref. egyház gondnokain kívül kivonult a megyei és városi tisztikar is Sárközy Aurél főispán és Tátray József polgármester vezetésével a határánál vasúti állomásra, a hol Konkoly-Thege Béla mondott rövid beszédet.

Hosszu kocsisor vitte be a vendégeket a városba. Elöl a város díszhintóján Tisza Kálmán egyházkertületi főgondnok ült, mellette Sárközy Aurél főispán.

A második kocsiiban Szász Károly ref. püspök foglalt helyet. Azután következtek a küldöttek többi tagjai, Kiss Áron püspök, báró Vay Béla koronaőr, Bóné Géza kamarás és mások.

Délelőtt tizenkettőfél órakor jöttek a

Senki sem maradt el, kivéve a Squire, a ki az ilyen al fresco mulatságokat méltósága alatt valóknak tartotta; és Anna, a ki megígérte nekik, hogy be néz hozzájuk, a mint hazamenet a kastély mellett elhalad, de előbb néhány órát akar Elizabettel tölteni!

Férjhez menetele óta Agáta egyszer sem ült lóháton. Ugy érezte magát mintha ismét leány volna, fiatalaságának a szilajsága melyet megváltozott élete az illem szűk korlátai közé szorított — visszatért, a megfűtött és jámbor „Harper Zockenét” élvezte magától, és legalább erre a napra ismét a szilaj Bowen Agáta volt.

Midőn a férje, sok utasítás közben a lóra ültette, meg volt lepette látva, hogy Agáta könnyedén köszönve meg segítségét, olyan örömmel vágatott előre, mint ha neki és a lovának szárnyai lettek volna. A Dugdalek követték, egy szilaj pár ember, mert Marmaduk lóháton olyan volt, mint ha kiserelték volna.

— Agáta, nézz az uramra — és a Harri csengő nevére nyugtalanul látszott tenni a szelid szürkét.

Gondolt, hogy az én uram így lovagoljon? Ő lóháton mutat legjobban. Ő egy tökéletes lovas.

— Pompásan lovagol — mondá Agáta; úgy üli a lovat, mint ha — arra született volna.

— Hiszen arra született a lelkemadta! Négy éves korában már megülte az atyja lovait, és tizennégy éves korában vadászni ment vele. És neki olyan szép, olyan felleg természetű van, és a mellett olyan szilárd akarata — hogy a legvadabb állattal is el tudnak bánni. Nézz oda!

(Folyt. köv.)

pápai református kollégium tanárai és a főiskolai ifjuság énekára.

Komárommegye minden községéből, sőt a szomszédos Győr-Féjér-Esztergom-Nyitra- és Veszprém megyéből is már reggel óta szakadatlanul érkeztek a küldöttek.

A távolabbról érkezők a vasutól a számukra kijelölt magánlakásokba hajtatnak, a többiek pedig azonnal a halottas házhöz mentek, hol a ravatalt délelőtti tíz órától délután két óráig mindenki megtekinthette.

A gyászistentisztelet délután három órakor kezdődött, de a templom, a melynek székét és karzait fekete posztóval vonták be, már két órakor megtelt a vidéki és komáromi küldöttek lelkesek, tanárok a hatóságok és a tisztikar képviselőivel. A kultusz-miniszteriumot Zsilinszky Mihály államtitkár képviselte.

Tisza Kálmán Beöthy Zsigmond főrendiházi taggal jött. A templomban a rendet a komáromi gazdaközönség díszbandériuma tartotta fenn. Szép, szilaj legények, festői öltözetben, olyanok, a melyenkről Jókai irt Komáromban játszó regényeiben. — Báránybőr kucsmát viseltek, fekete prémes dalmányt, a melyet négy ujnyi széles, művészi kivitelű, a nagyapáktól és dédapáktól öröklött mell-láncz tartotta össze és díó nagyságu ezüst gombok díszítettek.

A gyászistentisztelet kezdetén kiosztották a hívek között Soós Lajos városi aljegyzőnek a püspök halálára irt megható versét, a református hívek a XC. zsoltár 1. és 2. versét énekeltek, azután fölhangozt a pápai főiskolai énekarok gyászkörusa. Majd Szász Károly református püspök rövid ima után szép, megindító gyászbeszédet mondott.

Azután megindul a gyászmene. Elöl haladt a komáromi református földmivessé énekarok nyolczas sorokban, azután következtek a komáromi s az új-szőnyi iskolák növendékei, a 48-as honvédek, a pápai főiskolai énekarok, az esperesek, lelkesek, püspökök, tanárok, konvienti tagok és vidéki küldöttek, a gyászkoos és a koszorukar víró kocsai, majd a gyászoló család, a hatóságok küldöttei, a katonatiszt kar Müller altábornagy komáromi várparancsnokkal az élén és a gyászoló közönség.

A menetbe beosztott énekarok felváltva énekeltek, a míg a menet lassu lépésben a túlsó század által vont kordon között a temető felé haladt.

A sirnál Vály Lajos egyházkertületi fő jegyző és helyettes püspök szép búcszó beszédet mondott, a melylyel a gyásztartást véget ért.

Különösen feltűnt a küldöttek között Veszprém megye hatalmas deputációjá, a melyet Végheily Ödön alispán vezetett és a győri zsidó hitközség impozáns küldöttsége dr. Fischer rabbi vezetésével.

A temetésen körülbelül huszezer ember volt jelen.

Székelv vértanuk jeltelen sirja.

Kolozsvárt, nov. 6.

Tegnap délután többen rándultak ki a kolozsvári Főtéről 4 kilométernyire a Szamosfalva határán levő ama földre, a hol 1849. nov. 9-én kivégezték Tamás Andrást és Sándor László honvéd főtiszteket.

Muci Sámuel ácsmester megmutatta azt a helyet, a hol a két bitófa fel volt állítva és hozzávetőleg megmutatta azt a pontot is, a hol a kivégzettek porai nyugosznak.

Elhaladva a 4 sz. kilométer oszlopot, a három szögletesi pózna és a karfa közötti részen az országutól jobbra kell letérni erre a helyre és 45 lépést kell a Baga Samu földjén tenni. E ponttól derékszügben az őrház felé az M. Á. V. határkövéig 57 lépés távolság van.

A meghatározott helytől különböző irányban ásásokat eszközölve, a vértanuk sirja remélhetőleg feltalálható lesz.

A művelet közép pontja ezekkel megjelöltetett és az ásások kellő tervszerűséggel már pénteken megkezdődnek, hogy a föld ősi felszántását, melyet a tulajdonos már a közlebbi időben foganatba vesz, ne hátráltassák.

Az ásások vezetésére és felügyeletére a bizottság Gy. Sipo Károlyt kérte fel. Együttal a földtulajdonost, Baga Sámuelét is felkérte az ásási művelet megengedésére, kijelentvén, hogy a felületen okozható netáni kárért felelősséget vállal. A földtulajdonos készséggel beleegyezett az ásási munkálatok keresztül vitelbe.

A hely a vasúti őrház szomszédságában lévén, a társaság, melyben részt vett Keresztési J. is, felkérte Szőlősi János vasúti őrt arra, hogyha időközben valaki a sírok hol-létére felvilágosítást nyújtana, ezt Sipo Károlyval közölje.

A szamosfalvi öreg gazdák Mucsinál pontosabb utasítást adni nem tudtak.

A helyszíni szemle után Szabó Sámuel tanár és honvédegyleti elnöknek Nagy Pál számtanácsos és honvédegyleti jegyző s a választmányi tagok hozzájárulása mellett értekezletet tartottak.

Elhatározták:

1. hogy Sipo Károlyt az ásási műveletek megkezdésére és véghez vitelére felkérjék.

2. Az ünnepi kirándulást az évforduló napjáról elhalasztják arra az időre, a mikor a sírok hol-létének eredményével számolhatnak be.

Együttal elhatározták, hogy az alábbi kérelmet intézik a közlebbi lapok után a közönséghez:

Kérés:

Mindazokat, a kik mint egykor szemtanuk, néhai Tamás Andrást ezredes és Sándor László százados holttestének pihenő helyére nézve biztos utmutatást adni tudnak, felkérjük, hogy a jeltelen sírhelyet a helyszínen Gy. Sipo Károlynak vagy az őt ott nem léte esetén Szőlősi János vasúti őrnek lehetőleg a pénteki és szombati napon megmutatni sziveskedjenek.

A honvédegylet elnöksége:

Nagy Pál Szabó Sámuel
48—49-beli főhadn. 48—49-beli főhadn.
jegyző. elnök.

Árverés az Albert-árvák javára.

Albert Károly, elhunyt torna-tanár tanügyi célokra, több éven át egy szép állatgyűjteményt állított össze s e gyűjteménynek szerint csoportosítva két nagy szekrényben helyezte el.

Ez a gyűjtemény a tulajdonos elhalálózása folytán a hajlék, kenyér és látás nélkül maradt apró árva gyermekek javára elárvereztetik.

A gyűjtemény egyes darabjainak neve és értéke a következők:

Madarak (:Aves):

Ragadozók (:Rapaces):

1. Aquila naevia, Parlagi sas 5 frt.
2. Milvus regalis, Űllő 6 frt.; 3. Astur palumbarius, Tyukász héja 4 frt. 50 kr.; 4. Buteo cinereus, Karvaly, rep. préd. 3 frt. 50 kr.; 5. Falco tinnunculus, Vércse féle rep. préd. 1 frt. 50 kr.; 6. Falco reneturius, Vércse rep. préd. 2 frt.; 7. Falco rufiges, Vércse, rep. ált. 1 frt. 50 kr.; 8. Falco ascalon, Solyók 2 frt.; 9. Falco rufiges, vereslábu vércse 4 frt.; 10. Falco rufiges, vereslábu vércse 4 frt.; 11. Falco palumbarius, áll. 5 frt.; 12. Falco palumbarius, prédával 3 frt.

Éji ragadozók (:Natura):

1. Nyctea nivea, Hóbagoly 30 frt.
2. Strix otus vulgaris, reb. 1 frt. 50 kr.
3. Strix otus vulgaris, áll. 1 frt. 50 kr.;
4. Strix nocturna, h. áll. 2 frt.; 5. Otus vulgaris, fiska 1 frt. 50 kr.; 6. Strix flammea, Lás-csúvik 2 frt. 50 kr.

Kuszók (:Scamores):

1. Cuculus canores, kakuk én. áll. 1 frt. 50 kr.; 2. Cuculus canores, kakuk én. áll. 1 frt. 50 kr.; 3. Picus viridis, zöld harkály 2 frt.; 4. Lophophanes funeros, fekete kakuk 5 frt.

Csacsogók (:Clausatores):

1. Upupa epops, B. banka 1 frt. 50 kr.
2. Merops apiaster, Méhfaló (csoport) 4 frt. 50 kr.

Éneklők (:Osines):

1. Turdus merula, fekete rigó 1 frt. 50 kr.; 2. Tin agnaticus, 2 vizi rigó 2 frt. 50 kr.; 3. Turdus scandinavicus, skandináv rigó 1 frt. 20 kr.; 4. Lanius collurio, nor. töviszúró gébics 1 frt. 50 kr.; 5. B. bycilla garulla, selyomfarkú locska 1 frt. 50 kr.; 6. Loxia canirostra, keresztesőrli 1 frt. 20 kr.; 7. Coccothraustes, magfű pinyt 1 frt. 20 kr.; 8. Corvus corone félsz. varju 1 frt. 50 kr.; 9. Corvus frugilegus, tési varju 2 frt.; 10. Corvus monedula, m. dula, v. seleem cs. 1 frt. 50 kr.; 11. Corvus, szarka prédával 2 frt. 80 kr.; 12. Corvus nivalis, hó sármány 1 frt. 50 kr.; 13. Garrulus glandarius, cserszajkó 1 frt. 50 kr.; 14. Cindus aquaticus, vízi rigó 1 frt. 50 kr.; 15. Corvus corone, sztrke varju 2 frt.

Tyukfélék (:Gallinacea):

1. Phasianus colchirus, rep. fácán 5 frt.
2. Phasianus colchirus, rep. fácán 5 frt.

Gázlók (:Grallatores):

1. Ardea minuta, törpegém áll. 1 frt. 20 kr.; 2. Ardea aloides, fehérégém 3 frt. 50 kr.; 3. Ardea nycticorax, vak varju 3 frt. 50 kr.; 4. Ardea nycticorax, vak varju 3 frt. 50 kr.; 5. Ardea purpurea, bírgém f. 3 frt. 50 kr.; 6. Ardea purpurea, bírgém f. 2 frt. 50 kr.; 7. Ardea stellaris, dobosgém 3 frt. 50 kr.; 8. Gallinula chloris, h. 1 frt. 80 kr.; 9. Gallinula chloris, h. 1 frt. 20 kr.; 10. Gallinula porzana, h. 1 frt. 20 kr.; 11. Tringa ardea, hoda 1 frt. 80 kr.; 12. Maclietes Cugnax, kúdzár csoport 3 frt. 50 kr.; 13. Maclietes Cugnax, kúdzár csoport 2 frt. 8 frt.; 14. Rane sárga S. nigra, reptlő 3 frt.; 15. Ardea cinerea, ke. gém 8 frt.

Uzók (:natores):

1. Anas querquedula, pergőréz 1 frt. 50 kr.; 2. Pooiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 3. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 4. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 5. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 6. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 7. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 8. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 9. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 10. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 11. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 12. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 13. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 14. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.; 15. Podiceps, akasztva 1 frt. 50 kr.

Ezekkel kapcsolatos eladatok a következő tárgyak is.

Fegyvertartók.

1. 2 drb. kovács pisztoly, 2 frt. 50 kr.
2. kétesüvű pisztoly, 1 frt. 50 kr.; 3.

agott agyu 3 frt.; 5. lóbertáska, 4 frt. 50.
6. vászon táská, 1 frt. 20 kr.; 7. kulacs
1 frt. 20 kr.; 8. ismétlő fegyver. 17
9. 1 vadhaló, 1 frt. 20 kr.

Villanyos készülék.

2 drb. villamos lámpa telepház való üve-
t. Ezenkívül elárvereztetik a két darab
nagy szekrény is, a melyben a madarak el-
helyezve vannak. A szekrények dbjának ki-
adási ára: 16 frt.

Az árverés folyó november 17-én (va-
nap) délelőtti tízen órákor fog a torna-
terem tőrná csarnokában megtartatni.

Videki tanintézetek vagy műkedvelők
szabályi ajánlattétel útján versenyezhetnek. Az
ajánlatok a szabályi árverés előtt dr.
Károly elnökhöz adandók be.

A legtöbbet ígérő köteles a vételárát
azonnal lefizetni s a megvásárolt tárgyat sa-
ját költségén elszállíttatni.

A gyűjtemény a torna-vivő-intézet tor-
na-terem lakásában megtekinthető.

Kolozsvárt, 1895. nov. 6.

Albert-árvák segítésére alakult bizottság
névén:

Haller Károly,	Koltói gr. Teleki László
elnök.	alelnök.
Schöföld Sándor,	Dr. Tűsek Sándor,
pénztárnok.	biz. tag.

Viharos ifjúsági közgyűlés.

Tegnap délután 5 órákor zajos közgyű-
lés volt a kolozsvári egyetemi ifjúságnak.
Ez 5 óra felé már alig lehetett a jogi kar
II. számú tantermébe beleférni, s a katedra
közül is minden szabad hely el volt foglalva,
hogy közel 300 egyetemi hallgató gyűlt
össze, hogy a legutóbbi fáklyás-menettel kap-
csolatos szégyenletes kérdések tekintetében
nyilatkozzék. Valóban sajnáltni lehet, hogy az
ifjúság olyan értelemben határozott, mint
előbb olvasható.

Az ifjúság hitelen esett nagy csorbát a
közgyűlésen történt hivatalos kijelentések
nem tudják feledtetni s nekünk a magunk
részéről bátározottan ki kell jelentenünk,
hogy az ifjúsághoz nem tartjuk méltónak a
kalkitákó titoktartást.

A közgyűlésről egyébképen a következő
módszatt adjuk:

A közgyűlésre a diákszövetségi választ-
mány meghívót adott ki azon napirenddel „A
fáklyás-menetre vonatkozó hírlapi cikknek
(E. H.) ellenében elfoglalandó álláspont meg-
beszélése.” Az ifjúsági fáklyás-menetről nem
csak a sajtóban, hanem a közönség körében
is a hír terjedt el, hogy a fáklyás-menetre
a theologia budapesti bankárja előzetesen
100 frtot ígért meg s a hír további fejlődé-
sében azt a részletet is magába foglalta, hogy
a fáklyás-menet így meg volt rendezve.

A gyűlést Szántó diákszövetségi elnök
nyitotta meg, később helyét Kolozsvári
Bálint foglalta el.

Az elnök napirend előtt szólásra Kren-
ner Miklóst hívta fel, ki a jelen esetben
utódját kénytelenítette sürgősen meginter-
pellálni.

Az interpelláló kifejtette, hogy felszó-
lalásának nincsen támadó éle, ő minden szem-
élyi részlettel tartózkodik, ő az elnöknek
csak szíveséget tesz, midőn alkalmat nyújt
neki, hogy e kényes kérdésben nyilatkozzék.

Arról nem szól, hogy a Wlassics előtt
monokl barátja nem állott abban a perczen
monoki pályájának delelő pontján (Viharos
ellenmondások több felől), de azt kötelessége
kérni, mint egyszerű egyetemi hallgatónak
hogy nyilatkozzon történjen vajjon igaz-e,
hogy a fáklyás-menet költségeit idegen fak-
torok előre biztosították volna és olyan ki-
törésekkel, melyeket az ifjúságnak vissza kell
utaltatni, mert ezt a foltot nehezebb lesz
eltörölni, mint a szurokfáklya koromját. (Élénk
tetszés többfelől.)

A következő interpellációt intézi az
elnökhöz:

1) Van-e tudomása arról, hogy ez a
hír terjedt el, hogy a fáklyás-menet költsé-
gei idegen tényezők által már előre bizto-
sítva voltak.

Ha van erről tudomása, kérem 2) meg-
felel-e ez a hír a valóságnak? 3) Ha ez a
hír való, hajlandó-e az elnök az illető szem-
élyeket a közgyűlés tudomására hozni és
4) ha nem felelnek meg a valóságnak, mit
kiván az ifjúság és a közvélemény megnyug-
tatására nézve tenni?

Ezután Szántó Károly felelt. Az
első négy pontra igen választ tett, a 4-ikre
nem válaszolt.

Kijelentette, hogy Kormos Gyula buda-
pesti hankár a banketten, midőn a Wlassics-
nak adandó fáklyás-menet tekintetében in-
tézett kérdésére azt a választ nyerte, hogy a
fáklyás-menetet tervbe vették, de az anyagi
nehézségek miatt ejtették el, azt az ajánlatot
tette, hogy az ifjúságnak e czélra 100 frtot
ajánl fel. (Élénk helyeslés egyfelől. Botrány ki-
áltás másfelől. Felkiáltás: „Kormos“ fáklyás-
menet.) Kormos Gyula bankár a theológiával
semmiféle viszonyban nem áll s az illető ösz-

szegzet az ifjúság iránti szeretetből, de neve
elhagatásának kötelezettsége mellett aján-
lotta fel. (Zajos tetszés többfelől.)

Grátz Gusztáv megerősíti az elnök
kijelentéseit, mers ő neki tette Kormos az
ajánlatot. (Közbeszólások: De az ajánlat ugy
szólott, hogy Szász Domokosnak adjanak fák-
jás-zenét.)

Grátz: Nem kötött ki semmi felté-
telt. Különbön a fáklyás-menetekre mindig
a közönség körében is gyűjtöttek.

Krenner: Köszöni a felvilágosításo-
kat. A tények meztelenségükben előttünk ál-
lanak. Az elnök válasszának historiai részét,
mint ilyen tudomásul veszi, de felelmi ovó
szavát azon indoklatlan eljárás ellen, hogy
ezt a nemes adományt (Derűtség.) nem hoz-
ták a fáklyás-menetet elhatározó közgyűlés
tudomására; jöllehet a nemes macenás (de-
rűtség.) bizonyára csak nevére nézve kötötte
ki a diszkreiciót. E szellem ellen tiltakozik s
az elnök válasszának elvi részét visszautasít-
va, a választ tudomásul nem veheti.

Szántó személyeskedő beszédében ki-
jeleníti pártjának viharos helyeslése mellett,
hogy a 100 frt elfogadása korrekt volt, de
Fischer Zeigmondnak az eljárása (Abczug!)
volt helytelen, midőn a sajtóban ezt a tényt
felhozta.

Fischer Zsigmond az óriási zaj csil-
lapulatával kijelenti, hogy nem mint hírlap-
író, de mint egyetemi hallgató az elnök vád-
jait visszautasítja. Ha az elnök korrekt dol-
lognak tartja a 100 forint elfogadását, mi-
csoda inkonzekvenzia ennek nyilvánosságra
hozását elítélni. (Közbeszólások: Hírlapi nyug-
tázás!)

Ezután Rác Gyula, Hertzka, Vo-
dráska a válasz el nem fogadása, Csia,
Benedek elfogadása mellett szólottak és
a záróbeszédnek elhangzása után megtörtént
a szavazás, még 7 óra levén, s a theologi-
sok és kollégisták a vacsoráról nem késvén
el, a megejtett szavazásnál Krenner álláspontja
vereséget szenvedett.

Beadott összesen 226 szavazat, 85 a
válasz el nem fogadása, 141 annak elfoga-
dása mellett szólott.

A szavazásról az ellenzék azzal felelt,
hogy újabb interpellációt jelentett be, mely
azonban a következő gyűlésre marad.

Mind értesülünk az ellenzék körében
erős gyűjtés indult meg, hogy összegyűjtve
a 100 frtot, Kormos urnak udvariasan vissza-
küldik Budapestre. Ez elhatározást a magunk
részéről csak helyeselni tudjuk.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, november 7

— Terjeszkedik Kolozsvár. A kolozs-
vári. r. kath. külmagyar-utczai aggmeház-
nak terjedelmes földbirtoka van, mely a kül-
közép-utczai vámtól elnyulik a javító-intézet
felé s mely Szamosfalva irányában majdnem
egy kilométer tart. E földeken a mult évek-
ben hizlaló-istalók voltak. E területet az
egyház most felparcellázza s lakások építé-
sére apró darabokban értékesíteni fogja.

A parcellázási művelet már a napokban meg-
kezdik s rövid idő múlva itt is házak ezek-
ből utcák fognak keletkezni a szegényebb
néposztály részére s Kolozsvár lakott területe
növekedni fog. A város eme határa kiválóan
alkalmas volna gyárak létesítésére is.

— Temetkezési csarnokot és hulla ka-
marát fog építtetni Kolozsvár városa a köz-
temetőben. Ez iránt a versenyárgyalást is
kihirdették már. A temetkezési csarnok két
hulla kamara és az ezzel kapcsolatos örház
9334 frtba, a temető tetején építendő örház
pedig 2224 frtba fog kerülni. Ez épületek
emelésének szükségességét évek előtt az El-
lenzék vetette fel, Polcz Rezső városi képvil-
selő hozta a kommunitásában indítványba.
Szükséges volna most már a temető utjának
jó karba hozása is.

— A „kolozsvári polgári dalegylet” a
kebelében alakult női ének-kör (30 urhölgy)
közreműködésével f. hó 16-án tartandó ren-
des dalestélyére a meghívók szétküldése fo-
lyamatban van. Kéretik a t. pártoló közönség
hogy ha netán némelyek meghívót nem kap-
nának s erre igényt kaphatnak, szíveskedjenek
az iparos palota társalgó termében kitett
íven lakásuk megjelölése mellett feliratkozni.

— Színház. A darab változás a kolozs-
vári nemzeti színházban annyira napirenden
van, hogy az ember sohse tudja a függöny
felgördültéig, hogy miféle darabot fognak
játszani. Megis látszik e gazdálkodás a né-
zőtérben, mely csak úgy kong az ürességtől.
Mióta a téli idény megkezdődött, a vezetés
hiánya miatt egyik előadás rosszabb a má-
siknál. A színészek kedvtelenül játszanak s
jóformán csak leörlik szerepeiket. A közön-
ség pedig napról-napra kezd mind jobban
elszokni a színház látogatástól, úgy, hogy
maholnap csak az ingyenes publikum fog
ásitozni és unatkozni Thalia templomában.
Az előadásokról ezért nem referálunk min-
dennap, mert egyfelől megsem érdemlik, hogy

komolyan foglalkozzunk vele, másfelől pedig
a közönséget sem látszik érdekelní. Hogy ma
megis foglalkozunk a színházzal ezt csakis
tisztán E. Kovács Gyuláért tesszük, a ki da-
czára, hogy a „Beestelenek” című darabot
hirtelen rántották elé, igazi odaadással és
művészi tökélyvel játszotta meg nehez sze-
repét.

— Színházi hírek. Ujházi Lidia mai
első fellépére számos előjegyzés történt. Nem
különbön a „Tűcsök” holnapi előadására. Ez
a kedves élet kép 3—4 év óta nem adatott.
Ujházi a szímszerepet játszza. „Az ember
tragédiája” a közel jövőben pazar kiállítá-
sal fog színe kerülni. A szerepeket már ki-
ontották. A diszletek teljesen készen vannak.
Most az új jelmezeket dolgozzuk. Érdekes
felemlíteni, hogy most sokkal teljesebben fog-
juk láthatni Madách remekét, így az eddig
kihagyott megrázó hatásu „Temető változás”
is menni fog. Első előadása e hó 2-ik felére
van kitűzve. Az énekes személyzet a „Cre-
monai hegedűs” új operát tanulja, mely mel-
lett a „Napraforgó” új népszínművet és a
„Pillangó csata” cz. új színművet is serényen
próbálják, mely utóbbinak a jövő hét közepé-
n lesz a bemutatása.

— Debreczeni hősök a korpádi határon.

1849. aug. közepén, a mikor a muszkák Ko-
lozsvár felé jöttek, Kolozsvár felől debreczeni
önkéntes nemzeti-csapatokat küldtek Apa-
hidán tul előrsre. Egy szakasz debreczeni
legény a korpádi fogadóig nyomult előre.
Itt muszka csapattal találkoztak, mely meg-
támadta őket. A debreczeni fiuk felvették a
harcot s ádáz dühvel rontottak a musz-
kákra.

Ezek tulnyomó számban lévén, mint a
sáska-sereg egy körül fogták a 6 tagból álló
debreczenieket s folyt az élet-halál harc.
Sok muszka esett el az alatt, míg öt fiu el-
hullott s csak az örvézet maradt. Ez kard-
jával emberfeletti küzdelmet fejtett ki s bár
több sebtől vérzett, a hozzá közeledő muszka
katonák egymásra hullottak el kardjának
sulya alatt. Egy orosz tiszt nézte ezt az em-
berfeletti küzdelmet, megilletődött a magya-
rok hősiességén. Megkínnyozta a bátor deb-
reczeni fiukat, egy új szakaszt rendelt az
utolsó küzdő elé s ezeknek tüzet vezényelt.
Több golyó által találva holtan terült el az
utolsó küzdő.

Az eseteket, külön sirba a debrecze-
nieket, külön sirba az orosz katonákat a fo-
gadó mellett temették el. Sirjaikat nem jelzi
semmi, de a nép még mindig pontosan tudja,
hogy hol fekszenek. A környékbeli oláhok
most is a csodálattal vegyes tisztelettel em-
litik fel azt a hősi küzdelmet, a mit a mag-
yar fiuk fejtettek. Muci Sámuelnek, a
néhai Muci főhadnagy édesapjának az eset
után közvetlenül beszélt el ezt a históriát.
Ő mondta ezt el tegnap egy társaságnak. Ez
első csatározás után néhány napra, aug. 15-én
a muszkák megszállták Kolozsvárt.

— Ez az utca sáros utca. Kolozs-
várnak nagyon sok utcájára rá illik ez az
ének. Leginkább rá illik a libuzgató-utczára,
a mely a legstürbb közlekedésnek a vonala
s a melyen a legfeneketlenebb a sár. A ha-
tóság figyelmét arra kérjük, hogy tegye meg
azt, a mit 10 év óta nem cselekedett, töl-
tesse fel, hozza rendbe, szóval tegye járha-
tóvá ezt az utcát. Uri lakások vannak itt,
uri emberek közlekednek, a kik nem járha-
nak falábakon.

— Ló a csatornában. Hámos és nyer-
ges lovaknak valóságos veszedelme a kolozs-
vári csatornázási munkálat. Minden héten be-
pottyan egy-két ló ezekbe a nyitott farkas-
vermekbe. A mult héten egy lovas rendőr
lovastul száguldott be nagy bőszen — a ti-
voli utcában ásoott 3 méter mély csatornába.
András bátyánk ki mászott valahogy, de egy
egész délután kútködték a mig kiemelték a
szegény lovat. Tegnap este egy jámbor fiak-
keres hajtotta a hid-utczán, szembe jött vele
egy társzeker az utca járható részén. — A
jámbor fiakkeres azt hitte, hogy kitérhet előle
ha a vasuti sínekre tér. Veszte ré hitte, mert
a sínek mellett fel van ásva a talaj s az
egyik lova beleesett a gödörbe. Mialatt a ló
kiemelésével kilódtak, egy ember is bele-
pottyan. Ez a dolog nem járja. A hidutca
postapalota felőli járóján két ponton is nyit
tűreket hagytak. A szekér ut is széles vo-
nalban el van foglalva. A rendőrség köte-
lezze a vállalkozót arra, hogy estére ez árkok
felületére hidakat tegyen, hogy a közlekedés
ne járjon veszélyel.

— Országút áthelyezés. A Kolozs-
várról Szamosfalva irányában haladó ország-
utnak 2—4 kilométer közötti vonal részét át
helyezik. Ez ut egy kis elhajlással jelenleg
egy kis dombra megy fel a vasut átjáróig.
Ezt a dombot most elkerülik s a Közép és
Magyar-utczák össztalálkozásával egy vonal-
ban sük és sima területen fogják vezetni az
utat ott, a hol idáig a kavics-bányák voltak.
A felhagyandó út azt a részét, a hól a domb
van, a magyar árva vasutak kavics és po-
rond fejtésre fogja felhasználni.

— Egy szegény honvéd. Kelemen Sá-
muel 48—49-beli Mátyás-husár másfél év

óta járt kelt, kért, hogy kiérdemelt nyug-
díját megkaphassa. Kérését és okmányait ha-
ságtól hatóságához küldték. Legutóbb a mi-
nisterelnöki iroda honvéd segélyezési ügyosz-
tálya kezelte ennek a szegény földhöz ra-
gadt embernek a kérését nagy lassúsággal
talán arra számítva, hogy majd éhen elhal.
Ez be is következett. Elhalt a legnagyobb
iságban Kolozsvárt. Tegnapelőtt temették el.
Elitéljük teljes mértékben a miniszterelnöki
iroda lelketlenségét, melyet a honvéd segé-
lyezési ügyekkel szemben tanusít.

— Meghívó. A kol. tudomány-egyetem
polgárságát 1895. nov hó 8-án d. u. 2 órá-
ra a jogi kar. II. sz. termében folytatolagós
közgyűlésre tisztelettel kérjük. Tárgy. A fel-
beszadakt tanácskozás folytatása Kolozsvárt,
1895. nov. 7-én Szántó Károly d. sz. e. b.
elnök Vida Sándor d. sz. e. b. elnök.

— Szerencsétlenség egy szin-
házépítésnél. A müncheni német szin-
ház építésnél — miut egy távirat jelenti —
ma nagy szerencsétlenség történt. Az épület
középső boltozata beszakadt és eltemetette az
ott dolgozó munkásokat, a kik közül kettő
azonnal meghalt, négy pedig súlyos sebestü-
léseket szenvedett. A szerencsétlenség a legki-
nosabb feltűnést keltette a városban.

— Sorsolás. Az 1889. évi 3 zázalé-
kos földhitelintézeti sorsjegyek az 50.000
forintos főnyereményt a 3349 sor. 13 számú
sorsjegy nyerte; a 2000 forintos második
nyereményt a 6384 sor. 49 számú sorsjegy
nyerte. — Egyenként 1000 forintot nyert a
3817 sor 48 számú és 5317 sor és 12 sz.
sorsjegyek.

— Hihetetlen, milyen rövid idő alatt
vált a Vértes gyógysz.-féle Forcenzpálinka köz-
keletűvé, ennek oka ezen közkeletű háziszor ki-
tűnő hatásában rejlik.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A függetlenségi pártok egye- sülése.

Budapest, nov. 7.

Teljesen megbízható forrásból vett
értesülés szerint a függetlenségi pártok
egyesülése csak napok kérdése. Mind-
két párt megegyezett abban, hogy
az 1884. évi programhoz ragaszkod-
nak. Az egyházipolitikai kérdések vég-
rehajtását kívánják. A párthatározatok
kötelezettségét elfogadják, de olyan
kikötéssel, hogy ezek csak akkor kö-
teleznének, ha a párttagok összes számá-
nak felénél legalább egygyel meghaladó
többség hozta azokat.

Ezeket a kikötések mind a két ár-
nyalat elfogadja, azután Kossuth Fe-
rencz emléke alatt mind a két frak-
ció közös gyűlésen kimondja az egye-
sülést.

Országgyűlés.

Budapest, nov. 7.

A képviselőház mai ülésén Bu-
janovits és Makkfalvi képviselők bizo-
nyították a költségvetés veszedelmes
voltát.

Lukács László pénzügyminiszter
polemizált Horánszkyval és Helfy Ig-
nác képviselővel.

A miniszter vitatja, hogy a költ-
ségvetés reális és őszinte, az ellene
felhozott vádakat visszautasítja.

A miniszter szintelen és érvekben
szegény beszédese semmi hatást sem tett.
Szűnet után Szapáry Gyula gróf
felhívta a kormányt, hogy legyen rajta,
hogy a polgári házasságkötéseket azon-
nal kövessék az egyházi házassági szer-
tartások.

További beszédeben Szapáry Gyula
gróf kijelenti, hogy az anyakönyvi fel-
ügyelői állásokat ideiglenesnek tartja.
Ép ezért szaporításuk teljesen fe-
lesleges.

Ohajtja, hogy a millenium alkalmá-
val szünjen meg minden felekezeti
türelmetlenség.

Nagy tetszés minden oldalról.
Élesen kel ki a választási listák
meghamisítása miatt.

Ohajtja, hogy a választók hivatal-
ból értesíttessenek, hogy igazoltatták-e,
vagy elveszett választói joguk.

Ezáltal sok kellemetlenség és sur-
lódásnak eleje vétetnék.

A költségvetés megszavazása nem
lévén egyszersmind hízalom nyilvání-
tás is, a költségvetést megszavazza.
Ezután Szinay Gyula beszélt ha-
tással a költségvetés ellen.

Hir szerint a Szapáry pártbeliek
gróf Pongráczon kívül ellene szavaz-
nak a költségvetésnek.

Ki lesz a Ház alelnöke?

Budapest, nov. 7.

A kormánypárt tegnapi értekez-
letén döntött arra vonatkozólag, hogy
kit kandidáljon a képviselőház alel-

nöki állására. A párt — mint már je-
leztük — Teleszky Istvánt kandidálta
ez állásra.

Pártértekezet.

Budapest, nov. 7.

A kormánypárt tegnap esti érte-
kezletén Podmanitzky Frigyes báró el-
nök meleg szavakkal vett búcsút Fes-
tetch Andor gr. volt földmívelésügyi
miniszteről, méltatván érdemeit és ki-
tűnő szolgálatait, melyeket miniszter-
kedése alatt a földmívelésügyi tárca
vezetésével a hazának tett. (Éljenzés.)
Az elnök ur nagy elismerésére nem
volt igen kíváncsi Festetch Andor gr.
mert el se jött a búcsúztatót meg-
hallgatni.

Podmanitzky ezután Darányi Ig-
nácot üdvözölte, biztosítván őt, hogy
új állásában azzal a szeretettel veszik
körül, melylyel eddig is elhalmozták.
Darányi Ignác földmívelésügyi minisz-
ter megköszönte a szíves üdvözlést s
kért a párt bizalmát, melyre most
nagyobb szüksége van, mint eddig és
pedig magának az ügynek érdekében,
melynek szolgálatában állott. (Élénk
éljenzés.)

A párt ezután tárgyalás alá vette
a vallás szabad gyakorlatáról szóló
törvényjavaslatnak, a főrendiház által
módosított szövegét, Pap Géza és Vesz-
ter Imre rövid ismertetése után a mó-
dosítást elfogadták. Ekkor felszóltak
Wlassics kultuszminiszter s lelkes szav-
akban emlékezett meg azokról, a kik
e javaslatnak kezdeményezői voltak.
Reméli — ugymond — hogy ezzel a
mostani tárgyalással le is vehetik az
egyházipolitikát a napirendről.

A Justh-párt értekezlete.

Budapest, nov. 7.

A Justh-párt tegnap délután tár-
gyalta a vallás szabad gyakorlatára
vonatkozó tvjavaslatot főrendi módo-
sítását s azt egyhangulag elfogadta

Az osztrák képviselőházból.

Budapest, nov. 7.

A tegnapi gyűlésen harmadik olvasás-
ban is elfogadták a segély összegekről szóló
javaslatot. Ezután a gazdasági bizottság in-
dítványát tárgyalják egy mezőgazdasági en-
quété összehívása tárgyában.

A vita folyamán gr. Ledebur földmive-
lésügyi miniszter kijelentette, hogy a kor-
mány szívesen ragadja meg az alkalmat, hogy
a mezőgazdaság ügyét támogassa s ezért ezt
az enquetét is támogatja. (Helyeslés) Több
felszólalás után a vitát megszakították.

Forrongó kelet.

Budapest, nov. 7.

Konstantinápoly: A tartományok belse-
jéből véres események híré vették. E vé-
rengzések a Erzerumvilajetek Trapezunt, Bit-
lis, Diarbekir és Mamuret-ül Aziz egész vidékén,
Siva nyugati és Aleppo északi részén törté-
tek. Délfel a lázadás terjedéséről szólnak a
hírek és hogy más vidékén is folyt volna
vér. Nem török forrásból vett hírek szerint
a törökök támadtak volna vagy provokáltak
volna a támadásokat.

Az örmény áldozatok számát több ezerre
becslik s ezzel szemben a megölt törökök
számát nagyon kicsire teszik.

Az újabb táviratok ismételt vérengzé-
sekről szólnak, melyeket a kurdok követtek
el azon vidékeken. A tisztviselők tekintélyei-
ket a felsorolt vilajetekben teljesen elvesz-
tették.

A tartományok teljes forrongásban
vannak.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Holnap, pénteken, november 8-án.

A T Ű C S Ő K.

Főszerekesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyitltér.

Tanulmányútimat bevégezve,

EGY FOGTECHNIKAI MŰTERMET

rendeztem be

Sz. 23570—1895. tan.

788. (3—3)

Versenyárgyalási hirdetés.

(Az állami fogyasztási és italadók, valamint a szesz italmérési adónak albebe adása és ezzel kapcsolatban a városi fogyasztási illetékek beérkezése iránt.)

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa a városi bizottságnak 269—1895. sz. határozata következtében nyilvános versenyárgyalást hirdet Kolozsvár sz. kir. város területén szedhető hus- és csukorfogyasztási állami adó, bor- és sör italadó, valamint a szesz italmérési adó beszedési jogának albebe adása iránt és ezzel kapcsolatban, a 89—1895. sz. közgyűlési határozattal megállapított városi szabályrendelet alapján szedhető bor-, sör- és szeszfogyasztási városi illeték beszedési jogának beérkezése iránt.

A bérletidő tartama 3 év. Kezdődik 1896. évi Január 1-én és tart 1898. évi December 31-ig.

Kikiáltási ár az évi bérösszeg és pedig:

Az állami adókra	A városi fogy. illetékre	Együttesen
a) Boritaladó . . . 45000 frt.	21260 frt.	66260 frt.
b) Husfogyaszt. adó . 45000 frt.	—	45000 frt.
c) Csukorfogy. adó . 24000 frt.	—	24000 frt.
d) Söritaladó . . . 42000 frt.	16800 frt.	58800 frt.
e) Szeszfogyasztási adó . 50000 frt.	23333 frt.	73333 frt.
Összesen: 206000 frt.	61393 frt.	267393 frt.

Versenyezni csakis az összes és együttes adókra és illetékekre lehet.

E szerint sem az állami adók, sem a városi fogyasztási illetékek egymástól elkülönítve, vagy az egyes adók, vagy illetékek külön-külön bérlemény tárgyat nem képezhetik.

Az ajánlatban azonban ki kell tüntetni azt, hogy a fennebbi a), b), c), d) és e) pont szerinti egyes állami fogyasztási adónemekre tételenként külön és a városi fogyasztási illetékekre szintén tételenként külön és végül összegezve, mennyi ajánlatik.

A versenyárgyalás tartatik Kolozsvárt, a városház közgyűlési termében 1895. évi November 11-én d. e. 10 óráig déli 12 óráig.

Útjajlatok el nem fogadtatnak. Az árverés csakis zárt írásbeli ajánlatok útján történik.

Az ajánlatokhoz a kikiáltási árak 10%-át 26740 frtot kell bántpénzüll mellékelni készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban.

Az ajánlatban ajánlattevő tartziki kijelenteni, hogy a m. kir. államkincstár és a város között létrejött szerződést, a városi fogyasztási illetékesedésre vonatkozó szabályrendeletet, az e tárgybán kiadott 13756—1895. számú hirdetést, az árverési feltételeket és albeleti szerződés pontozatait ismeri és azoknak magát aláveti, végül köteles megjelölni a biztosítékot.

Az itt felsorolt szerződések, pontozatok, a szabályrendelet, a hirdetés és árverési feltételek a városház 6-ik számú szobájában Szvacsina Géza tanácsos urnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1895. évi november hó 2-án tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 23438—1895. tan.

793. (1—1)

Árlejtési hirdetmény.

Kolozsvár szab. kir. város összes hivatalainál a jövő 1896-ik évre szükségeltető, s mintegy 1500 frt értéket meghaladó papir és írószerek beszerzése céljából felhívjuk mindazokat, kik ezt a szükségletet a város részére szállítani óhajtják, hogy zárt ajánlatukat 150 frt bántpénzzel együtt folyó évi November hó 20-án délután 5 óráig a Tanács igtató hivatalához adják be.

Az ajánlat borítékán az ajánlattevő neve és a bántpénz pontosan jelző.

A papir- és írószerek-minták s az egyes cikkek mennyiségének kimutatása a főjegyzői irodában (Tanácsház I. emelet, 3-ik ajtó) megtekinthetők; az ajánlatokhoz a szállítandó minden egyes cikkből mintát kell mellékelni.

A Tanács fenntartja magának azt a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül választhasson, vagy pedig új árlejtést tarthasson.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1895. november 5-én tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 1453—1895.

789. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. járásbíróaság 1894. évi 12836. számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt kolozsvári kereskedelmi bank javára Dr. Léwy József és neje ellen 172 frt 83 kr. és jár. erejéig 1895. évi február hó 5-én fogantatott kiadást végrehajtás útján lefoglalt és 1108 forintba becsült butor, ruha- és fehérneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíróaság 8911—1895. számú végzése folytán 172 frt 83 kr. tökéletesítés, ennek 1884. évi novmber hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 12 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, a Fupiacz-téren leendő eszközölésére 1895. évi november hó 14-ik napjának délutáni 2 óráig határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. czikk 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi október hó 27. napján.

P A P J E N Ó,
kir. bírósági végrehajtó.

FERENCZ
pálinka (sósorszerző)
Vértess gyógyász.
féle.

használatban a leghatásosabb fel-
tűnő tisztasága következtében ugy-
ként mint belső használatra min-
denekelőtt legjobban alkalmas. Ki-
tűnő sikortal használják közhírré,
csusz, meghűlések, tagzsárgaság,
ellen, bennitások, feamoknál, gyulla-
dás és köcsma, továbbá a felbor-
erősítésre, valamint a száj tisztá-
sára; belsőleg, gyomor göres, roz-
szulást, fejtájás, hasmenés stb. ellen.
Változ csak a mellékelt névjeggyel.
1 üveg 1 és 2 korona. 6 nagy üveg
franco. Kapható a gyógyszerárakban,
drogárakban és fűszárkereskedésekben,
valamint közvetlen: 82333

VÉRTES L. Sas-ny gyógysz. Lugocon, sz.
Kapható Kolozsvárt: Székely Miklós gyógysz., Gergely Fe-
rencz, Kónya Sándor, Papp Ernő, Papp Kristóf, Segesváry
és társai Weiss József utóda kereskedő uraknál.
728. (5—10)

**Megfogadok egy próbaévre
nős ispánt, vagy udvari birót,**
ki ezen minőségben már sikeresen működött és ezt bizo-
nyítványokkal kimutathatja.

**Fizetés készpénzben és természetbeniek-
ben 400 frt, lakás és tüzelés.**

HIRSCH IZRAEL,
Kerelő-Szt.-Pál.

788. (3—3)

**A magyar nyelven kívül
a német és román nyelvet biró
ÜGYVÉDJELÖLT
azonnal alkalmazást nyerhet.**

Ertekezhetni alólírtánál.

Besztercze, 1895. évi november hó 1-én.

784. (3—3)

JÁKOB JÁNOS,
ügyvéd.

A Teutsch-féle borok

792. (1—x)

k a p h a t ó k:

Kolozsvárt Segesváry és Társainál.	Marosvásárhelyt Kauppe & Eckwert.
Brassóban Hesshaymer J. L. & A.	Székely-Udvarhelyt Gál János.
Nagy-Szebenben Billes János.	Szolnokon Nerfeld Ferencz.
Szász-Régenben Maroscher Arnold.	Lőcsén (Szepesmegye) Latzin János.
Beszterczen Fleischer Testvérek.	Budapestben: Molnár Gyula, Váci-körút 49.

Bécsben Joh. Schönbichler, I. Wollzeile 4.
I. Tuchlauben 28.
Alois Ratzek, VII., Mariahilfstrasse 88. urak
kereskedéseiben **raktár árakon.**

Továbbá számos fűszer- és
csemege-üzletek, elsőrendű kávéházak,
valamint nagyobb vendéglők és szálló-
dakban a monarchia minden részeiben.

TEUTSCH B. JÓZSEF borosztálya Segesvárt.

MAGYARON-ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGISMERTEBB ORÁZSLETE.

Alapított 1847.

János
Pausweller & Co. és hín. kisközlőgáson
Segesváron és másutt, felállítja
a nemzeti inga-örökhöz.
16. sz.

**ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék béményis. Javítások pontosan eszközölhetők.

772. (1—2)

ELADÓ TELEK.**EGY GYÖNYÖRÜ NAGY KERT**

== KÉT LAKÓHÁZZAL, ==

melyek közül az egyik 4 szobából, mellékhelyiségekből és
szép terrászból, a másik 2 szobából és mellékhelyiségekből áll:

olesó áron eladó.

Tudakozódhatni a volt Deckert-kertben, Kert-
utca 5. szám alatt.

786. (2—3)

MŰSZAKI IRODA.

Alulírott már 3 év óta minden építés vállalkozással felhagy-
tam és az építészetnek csakis a műszaki részét gyakorolom.

Irodámban (Külmonostor-utca 32. sz.) felvállalok akár helyt
vagy vidékre minden az építészeti körébe vágó tervezéseket, előm-
ret és költségkiszámítás elkészítését, építés vezetését, ellenőrzést és fel-
ügyeletet, azok leszámolását akár házi kezelés mellett, akár vállalat
útján teljesített építésnél.

Házi k-zeles mellett építésnél közvetitek minden az építő
ipar körébe tartozó szakmunka vállalkozást és mindenféle építő
anyag beszerzését előnyös feltételek mellett.

Minden az építésekkel előforduló végelszámolási különbözete-
ket elintézek békés uton, mellőzve minden peres kérdést és elvál-
lalom minden peres kérdésben a szakértői képviseltetést bárhol.

Mint hites kir. törvényszéki becsú, eszközölök minden az épí-
tészetbe vágó kisajátítási, örökösödési vagy kölcsönügyi becsleket.

Adok bárkinek felkérésre műszaki véleményt, eszközölök építé-
sekre törlesztési kölcsönt, a már az épületen vagy telken levő köl-
csón convertálásával.

Huszonegy évi itteni működésem és gyakorlatom, 9 kitünté-
tésem elég biztosíték arra, hogy bárki, akár helyt vagy vidékről
hozzám bizalommal fordulhasson.

Ajánlom műszaki irodámat ugy az építetők, mint az építő
iparosok szíves figyelmébe.

HORVÁTH GYULA,
építész-mérnök.

741. (2—3)

**Dr. Bonn J. V.
PÁRISI FOGVIZE.**

Agyagos és balzsamos alkatrészei és igazán
kiváló hatása miatt egyike az első orvosi tekín-
teltek által legjobban ajánlt szájvizeknek, mely
az 1867., 1878., 1889. párisi, az 1873. bécsi, az
1868. havrai, az 1893. chicagói és 1894. lioni
kiállításokon a legmagasabb kitüntéseket nyerte
el. 10—15 csepp belőle elég, egy pohár viznek
aromás-balzsamos rózsatejébe való változtatása, mely
oblogetés vagy kefézés által a száj és fogak tisztá-
sítására használattik. A szájrég jótékony frisse-
sége, felélesztett izlés, tiszta, ugymint szagtalan
légzés azonnali következmények gyanánt állanak be.

A fogak Dr. Bonn fogpasztája vagy fogpora
segélyével vakitán fehéreké lesznek és termé-
zetes fényt nyernek, zománcuk, valamint a mű-
fogaak és plomбок kompozíciója épséggel nem
támadtatik meg, a vérző vagy levált foghús ad-
stringáltatik és normális szilárdságát visszanyeri.

A karizus, megütött helyek a tovább ter-
jedésben megakadályoztatnak. Esetleges, bár heves
fogfájásnál, annak megszüntetésére elősegítés
a tinkturának egy pár cseppje vattán a fájó helyre
telve, hosszabb használat pedig a fogfájástól tel-
jes megszabadulást eredményezi.

Fogviz Flaconban a —55, 1'—, 1'75, 3—5. Fogpasztá 1'25. Por 75 kr.

Kapható gyógyszerárakban, drogueriákban, parfümeriákban.

Nagy raktár Ausztria és Magyarország részére: E.
JAKOBLJEVICH, Wien I/L, Sterngasse 6 a. 720. (3—15)

UJDONSÁGOK
az őszi és téli évadra 1895—96.

Nouveauté Cheviot mélé . . .	120 cm. széles, métere 65, 80 kr.
Heute Nouveauté coloré . . .	95 " " " 1 frt 05 kr.
Englisch Cheviot . . .	100 " " " 1 frt 15 kr.
Irland Cheviot . . .	120 " " " 1 frt 35 kr.
Cheviot uni, minden színben . . .	120 " " " 1 frt 20 kr.
Cheviot uni . . .	120 cm. széles, métere 1'55, 1'75, 1'95 kr.
Cheviot Diagonal uni . . .	120 cm. széles, métere 1 frt 70 kr.
Cheviot Crépe anglais . . .	120 " " " 1 frt 85 kr.
Kammgarn cordonné . . .	120 " " " 2 frt 20 kr.
Crépe Tricolette . . .	120 " " " 2 frt 10 kr.
Cheviot anglais dessiné . . .	120 " " " 2 frt 40 kr.
Haute Nouveauté Persienne dessiné . . .	120 " " " 2 frt 45 kr.
Velouréte pointu en soie . . .	120 " " " 3 frt 10 kr.
Nouveauté Persienne . . .	115 " " " 2 frt 40 kr.
Nouveauté Astrachan . . .	115 " " " 2 frt 80 kr.
Haute Nouveauté Persienne . . .	115 " " " 3 frt 50 kr.

Hante Nouveauté Kaukas . . .	115 cm. széles, métere 3 frt 10 kr.
Mohair-Crepon minden színben . . .	115 " " " 3 frt — kr.
Nouveauté rayé en soie . . .	120 " " " 2 frt 10 kr.
Haute Nouveauté carré noppó . . .	120 " " " 2 frt 20 kr.
Englisch Cheviot dessiné . . .	120 " " " 1 frt 45 kr.
Crépe Cheviot . . .	120 " " " 1 frt 40 kr.
Doppelbreite Modestoffe, métere 22, 32, 34, 48, 50, 58, 60, 65 kr. etc.	
Himalaya . . .	120 " " " 1 frt — kr.
Drap des Dames . . .	120 " " " — frt 82 kr.
Barchette és Flanelcottons 24, 28, 32, 35, 40, 45, 48, 52, 55, 60 kr.	
Seidenstoffe a legszebb kivitelben 65, 85, 94, 96, 1 frt 15 kr.	
Nouveauté rayé Taffetas . . .	reine Seide per meter 1 frt 30 kr.
Pépita Nouveauté . . .	" " " 1 frt 20 kr.
Crépe Seide . . .	" " " 1 frt 80 kr.
Nouveauté Taffet rayé . . .	" " " 2 frt 30 kr.
Letztmoderne, prachtvolle Reinseidenstoffe per m. 2'50, 2'60, 3'20	

Vidékre minták készséggel bérmentve küldetnek.

D. LESSNER árúcsarnok **BÉCS,**
VI., Mariahilferstrasse Nr. 81—83, Esterhazygasse Nr. 30, 32, 34.

Souterrain, Parterre, Mezzanin, I. emelet.

729. (4—12)